

امر به معروف و نهی از منکر
در آیات قرآنی

مؤلفان:

امینه سادات سیدی نبی

اکرم سادات سیدی قیام

سرشناسنامه: سیدی تبار، امینه سادات، اکرم سادات سیدی تبار
عنوان و نام پدید آورنده: امر به معروف و نهی از منکر در آیات قرآنی

مشخصات نشر: آران و بیدگل: پیام امین، ۱۳۹۷.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۶۲-۰۴-۷

وضعیت ظاهری: فیفا (چاپ اول).

وضعیت فهرست نویسی: چاپ اول: ۱۳۹۷ (فیفا)

مشخصات ظاهری: ص ۱۱۰

موضوع: امر به معروف و نهی از منکر، جنبه های قرآنی، احادیث

شناسه افزود: سیدی تبار، اکرم سادات

رده بندی کد ره: ۱۳۹۷ س ۹۷۴۵/الف/۱۰۴ BP

رده بندی دیوید: ۲۷۵/۱۷۱

شماره کتابشناسی: ۸۱۹۵، ۴۶

انتشارات پیام امین

* امر به معروف و نهی از منکر در آیات قرآن

* امینه سادات سیدی تبار و اکرم سادات سیدی تبار

* حروف نگاری: انتشارات پیام امین آران و بیدگل.

* چاپ اول / ۱۳۹۷ / ۲۰۰ تیراژ.

* شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۶۲-۰۴-۷

* حق چاپ برای مؤلفین محفوظ است.

* قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

۱- آران و بیدگل، بلوار مطهری، ابتدای کوی حکمت ۴، انتشارات پیام امین، تلفن: ۰۳۱ ۵۴۷۵۲۸۵۹

(تلفکس: ۰۳۱ ۵۴۷۵۲۴۰۳).

فهرست مطالب

۷..... مقدمه

فصل اول: کلیات

۱۰..... معنای معروف و منکر

۱۱..... صادق معروف و منکر و راه های شناخت آن

۱۱..... فلسفه امر به معروف و نهی از منکر

فصل دوم: اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در مکتب اسلام

۱۴..... امر به معروف و نهی از منکر در ادیان

۱۷..... اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در اسلام

۱۸..... امر به معروف و نهی از منکر در سیره امام حسین علیه السلام

فصل سوم: امر به معروف و نهی از منکر در آیات قرآن

۲۲..... - ویژگی پیامبران الهی

۲۳..... - یکی از اوصاف پیامبر صلی الله علیه و آله

۲۳..... - ویژگی انسان های مؤمن

۲۵..... - ویژگی بهترین امت

۲۷..... - رسیدن به فلاح و رستگاری

۲۹..... - نشانه مؤمنین راستین

۳۰..... - نشانه صالحان

۳۲..... - مشمول نصرت الهی شدن

فصل چهارم: مصادیق معروف و منکر در آیات قرآن

- ۱- اعتقادی ۳۴
- الف) معروف های اعتقادی ۳۴
- ب) منکرات اعتقادی ۳۵
- ۲- عبادی ۳۶
- الف) معروف های عبادی ۳۶
- ب) منکرات عبادی ۴۰
- ۳- اخلاقی ۴۲
- الف) معروف های اخلاقی ۴۳
- ب) منکرات اخلاقی ۴۶
- ۴- اجتماعی ۵۲
- الف) معروف های اجتماعی ۵۲
- ب) منکرات اجتماعی ۵۴
- ۵- خانوادگی ۵۸
- الف) معروف های خانوادگی ۵۸
- ب) منکرات خانوادگی ۶۰
- ۶- اداری ۶۱
- الف) معروف های اداری ۶۱
- ب) منکرات اداری ۶۴

فصل پنجم: شرایط وجوب و مراحل امر به معروف و نهی از منکر

- شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر..... ۶۸
- وظایف آمر و ناهی در آیات قرآن..... ۷۰
- صفات و ویژگی های آمر و ناهی..... ۷۱
- موانع امر به معروف و نهی از منکر..... ۷۶
- پیوه های عملی امر به معروف و نهی از منکر..... ۷۸

فصل ششم: آثار و برکات امر به معروف و نهی از منکر و عواقب ترک آن

- آثار و برکات امر به معروف و نهی از منکر..... ۸۲
- الف) آثار معنوی امر به معروف و نهی از منکر..... ۸۲
- ب) آثار اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر..... ۸۵
- ج) آثار اقتصادی امر به معروف و نهی از منکر..... ۸۶
- د) آثار سیاسی امر به معروف و نهی از منکر..... ۸۸
- عواقب ترک امر به معروف و نهی از منکر..... ۹۰
- الف) پیامدهای فردی..... ۹۰
- ب) پیامدهای اجتماعی..... ۹۶

فصل هفتم: پرسش ها و پاسخ ها در رابطه با امر به معروف و نهی از منکر

- بی معنا بودن امر به معروف و نهی از منکر با توجه به آیه «لا تترزوا ذرّة و ذرّة»..... ۱۰۰
- امر به معروف و نهی از منکر مانع آزادی..... ۱۰۱

- عدم لزوم امر به معروف و نهی از منکر با توجه به آیه «لا اکره فی الدین» ۱۰۲
- فضای مجازی و امر به معروف و نهی از منکر ۱۰۴
- شک و تردید در امر به معروف و نهی از منکر کردن ۱۰۴
- حریم شخصی و نهی از منکر ۱۰۵
- احتمال نتیجه عکس و امر به معروف و نهی از منکر ۱۰۶
- ابتلا به گناه و امر به معروف و نهی از منکر ۱۰۷
- اهل کتاب امر به معروف و نهی از منکر ۱۰۷
- منابع و مآخذ ۱۰۹

مقدمه

با نگاهی گذرا به سرگذشت بشر درمی یابیم که «امر به معروف و نهی از منکر» قدمتی برابر حضور انسان در این کره‌ی خاکی دارد و از دیرباز و زمان‌ها و مکان‌های گوناگون، انسان‌های آزاده‌ای بر پهنی زمین قدم گذاردند و دیگران را به نیکی‌ها و ارزش‌ها دعوت کرده‌اند و از انجام اعمال زشت و ناپسند برحذر داشته‌اند.

مروری به تاریخ انبیاء الهی از آدم علیه السلام تا حضرت محمد صلی الله علیه و آله درمی یابیم که مهم‌ترین صورت پیامبران خدا علیهم السلام امر به معروف و نهی از منکر بوده است؛ به این معنا که «امر به معروف و نهی از منکر» و بیست و چهار هزار رسول را برای برپاداشتن امر به معروف و نهی از منکر فرستاد. این رسالت، گویای ارزش بسیار والای این دو فریضه نزد خداوند متعال است.

در واقع، تمامی پیامبران الهی علیهم السلام بی‌هستی خویش را فدای اقامه‌ی معروفات و ریشه‌کن ساختن منکرات کردند. این حرکت با ظهور آخرین فرستاده‌ی خدا شتاب بیشتری به خود گرفت و به صورت جدی وارد دایره‌ی حکومتی شد و صورت یک مسئولیت مهم اجتماعی را برای آحاد مردم به خود گرفت؛ چراکه بدون قبول مسئولیت، زندگی کردن در اجتماع بی‌معنا است. آنان به احسان مسئولیت ننگند، بی‌تفاوتی و بی‌تفاوتی یعنی تحرک نداشتن و بی‌تحرک بودن، یعنی «بی‌تفاوتی» و این معنا به دور از شأن والای یک مسلمان واقعی است.

بر همین اساس، برگ‌های زرین معارف دینی سرشار از تأکید و توجه خاصی است که منبع وحی و سیراب شدگان فیض الهی به فریضه‌ی امر به معروف و نهی از منکر مبذول داشته‌اند. آیات و روایات متعددی، اهمیت و لزوم اجرای این فریضه را

در جوامع بشری تبیین نموده و یکی از عوامل قطعی هلاکت و نابودی جوامع را در طول تاریخ، ترک این سنت الهی بیان کرده است.

با توجه به اهمیت گسترده‌ی معنایی «معروف» و «منکر» هر یک از این دو، مصادیق فراوانی در قرآن کریم دارد. در این نوشتار مصادیق معروف و منکر با دسته‌بندی‌هایی اعم از؛ اعتقادی، عبادی، اخلاقی، اجتماعی، خانوادگی و اداری تقسیم‌بندی شده است؛ بدین صورت که ابتدا مصادیق «معروف» را برشمرده و به یک آیه اشاره نموده و به توضیح آن پرداخته‌ایم، سپس مصادیق «منکر» را با ترک آن آیه همراه با شرح بیان یادآور شده‌ایم که این فصل از ویژگی‌های منحصر فرد این مجموعه نسبت به سایر کتب مشابه می‌باشد.

کتاب حاضر شامل ۷ فصل است. فصل اول: کلیات، فصل دوم: اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در مکتب اسلام. فصل سوم: امر به معروف و نهی از منکر در آیات قرآنی، فصل چهارم: مصادیق معروف و منکر در آیات قرآن، فصل پنجم: شرایط وجوب و مراحل امر به معروف و نهی از منکر. فصل ششم: آثار و برکات امر به معروف و نهی از منکر و عواقب ترک آن و فصل هفتم: پرسش‌ها و پاسخ‌ها در رابطه با امر به معروف و نهی از منکر پرداخته شده است.

امینه سادات سیدی تبار

اکرم سادات سیدی تبار

تیر ماه ۹۷